

NOORSE BOSKATTEN SEMINAR OSLO 16 FEBRUARI 1997

Roelie Lenos – www.poespas.org

Op vrijdagmorgen 14 februari vertrokken we per vliegtuig naar Oslo voor een lang weekend kattenkijken. Nadat we 's zaterdags eerst een kattenshow in de wijk Tveita bezocht hadden, gingen we zondag de 16e naar de seminar van de Norsk Skogkattring. Hoewel het programma van de seminar in het Engels vertaald was, werden alle workshops en discussies in het Noors gevoerd. Voor ons gelukkig geen probleem; voor een delegatie uit Japan, met tolk, ging het allemaal wat moeizamer. Voor de liefhebbers hebben we geprobeerd een zo volledig mogelijke samenvatting van de seminar te maken.

1. Opening en introductie

Dit jaar is het 20 jaar geleden dat de Noorse Boskat erkend werd als internationaal ras. De Norsk Skogkattring wil deze mijlpaal niet ongemerkt voorbij laten gaan; deze seminar is dan ook één van de dit jaar geplande activiteiten. De Norsk Skogkattring zet zich in voor het behoud van het ras en z'n originele kwaliteiten. Sinds de erkenning van de NFO in 1977 zijn er enkele wijzigingen aan de standaard ingevoerd. Dit waren slechts minieme, weinig dramatische veranderingen. Echter, vanuit verschillende delen van Europa worden nu pogingen gedaan om de standaard op een meer ingrijpende manier te wijzigen. Voor een groot deel betreffen dit kleurwijzigingen. Het meest recent is het debat over de kleuren chocolade en lilac. Doel van de seminar is om te bespreken hoe we met deze wijzigingen om zouden moeten gaan.

2. Gezondheid - Afwijkingen - Verstandig fokken

Dierenarts Elise R. Lium, van de dierenkliniek te Kolsås besprak enkele veel voorkomende afwijkingen. Opvallend was dat polydactilie nogal eens voorkomt bij de NFO's in Japan. Een andere afwijking, folded ears, wordt af en toe waargenomen bij de NFO. De oren lijken dan niet echt "omgevouwen" te zijn, maar "hangen" naar voren, net zoals je wel bij honden ziet.

3. De Noorse Boskat als fok- en showkat I

Als voorbereiding op de workshop bespraken we de volgende zaken: Wat zijn goede fokkatten? Betekent het, dat ze goede showresultaten zouden moeten hebben? Moet je alleen bij "bekende" fokkers een kat kopen? Misschien is het verstandig om een fokpoes te kopen bij een bekende fokker, die zijn/haar stambomen, zwakheden en kwaliteiten goed kent. Pas als je goed hebt gekeken naar de zwakke en sterke punten van de poes, kun je op zoek gaan naar een geschikte dekkater. Maar wat vinden we goede en slechte kwaliteiten? Waar letten we op? Kijken we alleen naar de mooie oorpluimpjes of ook naar een kaarsrechte neus? Met al deze vragen in ons achterhoofd gingen we de eerste workshop in.

4. Fokken en gezondheid; workshop en paneldiscussie

Als buitenlanders kregen wij de volgende opdracht mee: Bespreek samen met je tafelgenoten wat je als buitenlander van de Noren verwacht als je een kat koopt. Wij kwamen tot de volgende punten:

- Gebreken/afwijkingen op de stamboom registreren.
- Fokkers moeten open en eerlijk zijn. Verzwijg geen afwijkingen of gebreken in de lijn.
- Niet alleen de stamboom is belangrijk, maar ook andere informatie: zijn de kittens in huis opgegroeid? Komen de katten buiten? Sproeit de kater?

Een centraal informatiepunt, waar je hulp kunt krijgen bij het zoeken naar de juiste poes/kater of de juiste lijn. Vertaalhulp zou hierbij ook welkom zijn. Enige hulp is op dit punt voor fokkerleden al te verkrijgen bij de breeding council van de NSR, maar je zou zo iets natuurlijk kunnen uitbreiden.

Wat te denken van een soort waarborgstempel, waaraan je zou kunnen zien dat je te maken hebt met een als oprecht bekend staande fokker? Dit laatste punt kon de instemming vinden van de "jonge" fokkers. Het zou een heleboel problemen kunnen voorkomen. Echter, enkele van de "bekende" fokkers hadden hier toch wel moeite mee. Ze zouden geen kat meer kunnen verkopen als ze geen waarborgstempel hadden. Waren ze misschien bang om niet aan eventuele eisen te kunnen voldoen?

De Japanse groep had meer vragen met betrekking tot de standaard:

- Hoe vaak komt het probleem polydactilie voor? Wordt in Europa niet veel gezien bij de NFO.
Hoe groot moeten de poezen en katers gemiddeld zijn? Raymond Sætre kwam tot de volgende
- gemiddelde gewichten: poezen \pm 4-4,5 kg, katers \pm 6-7 kg. Echter; een Noorse Boskat is nooit te groot!

Bij de groepen met Noorse fokkers kwamen de volgende punten boven tafel:

- Verwijs door naar andere fokkers, denk niet alleen aan jezelf.
- Wees behulpzaam met het (op verzoek) bekijken van katjes van collega's die voor de export bestemd zijn.
- Wat zijn normale prijzen voor dekkingen? Waarom moet daar zo'n verschil in zitten?
- Moet er bemiddeld worden bij onenigheid over dekkingen die verkeerd uitvielen als gevolg van achtergehouden feiten?
- Hoeveel nesten heeft de kater al voortgebracht?
- Hoe groot waren deze nesten? Werd in het verleden op stambomen vermeld, momenteel niet meer. Echter, goed nieuws; in het vervolg zal deze info weer op de stambomen vermeld worden!
- Let bij het fokken goed op dat een bepaalde "fout" niet bij zowel kater als poes aanwezig is.
- Niet alle kittens in een nest hoeven perfect te zijn. Geef niet alle kittens het predikaat "showkwaliteit".
- Ervaren en nieuwe fokkers hebben elkaar nodig. Zo wordt er gezorgd voor zoveel mogelijk nieuw bloed in de lijnen.
- Workshops kunnen nuttig zijn bij het bespreken van alle problemen, die zich voor kunnen doen. Dit moeten we herhalen!

5. Lilac en chocolate; nieuwe kleuren van de Noorse Boskat?

Na een korte opfriscursus genetica liet Britt Hagar Alvestad, lid van de breeding council van de NSR, ons aan de hand van foto's en voorbeelden zien hoe een Noor met de kleuren lilac en chocolate er nou precies uitziet. Op dit moment zijn er in Zweden - naar bekend - zo'n 11 lilac en chocolate katten gefokt. De standaard zegt echter, dat de kleuren lilac en choc niet toegestaan zijn. Ze komen echter wel tevoorschijn uit goede, vertrouwde lijnen. Hoe gaan we daar mee om? Als we het niet toestaan; wat doen we dan met de ouders die het vererven? Als we het wel toestaan, waar ligt dan de grens? Gaan we dan ook point-aftekening toelaten? Een discussie waard.

De discussie over het al dan niet goedkeuren van de kleuren choc en lilac is al enige tijd gaande. In Skogkatten, het orgaan van de Norsk Skogkattring, konden we al enige stukken hierover lezen. De stuurgroep binnen de Norsk Skogkattring is al geruime tijd met dit vraagstuk bezig. Momenteel zijn de kleuren choc en lilac niet toegestaan bij de FIFe, om reden dat de kleuren duiden op inmenging van vreemde rassen in de NFO. Ook grote organisaties als de AACE, CFA en GCCF laten choc en lilac bij

de NFO niet toe.

Rondvraag onder de verschillende afdelingen binnen de Norsk Skogkattring leerde, dat de meerderheid in eerste instantie tegen goedkeuring was. De reden hiervoor was hoofdzakelijk dat choc en lilac niet ras-typische kleuren zijn en dat deze kleuren wel eens een verkeerde vachtkwaliteit zouden kunnen opleveren. Een andere reactie echter was, dat het erg moeilijk zal zijn om zich te distantiëren van de katten, die drager zijn van het gen voor choc en lilac. Het blijkt namelijk, dat deze katten regelrechte afstammelingen zijn van de "oude" Noorse lijnen.

In eerste instantie lijkt het erop, dat het gen voor choc en lilac herleid kan worden naar één enkele kat, Kløfterhagens Babuschka. Deze kat heeft hoogstwaarschijnlijk een niet-NFO tussen haar voorouders. De NFO heeft immers altijd vrij en zonder controle voor langere tijd in de natuur geleefd en er is niet aan voorbij te gaan dat inkruisen met andere rassen plaatsgevonden kan hebben. Door lijnteelt toe te passen via dochter Dea-Dia av Æsene kwam het gen voor choc naar voren.

Het vermoeden is echter, dat er in het verleden wel meer katten met de kleuren choc en lilac geregistreerd zijn als black- en blue tabby. Dit zou betekenen dat er wel meer choc- en lilac-dragende Noorse Boskatten moeten zijn dan het handjevol katten dat inmiddels in Zweden gefokt is!

Het accent zou moeten blijven liggen op type en vachtkwaliteit; dat zijn tenslotte de belangrijkste waarderingscriteria bij de NFO. Waarom zou je de kleuren choc en lilac niet toestaan? We hebben toch ook de kleuren red, creme, blue en silver erkend?

Het is bekend dat bij het kruisen van katten met deze kleuren de kwaliteit van de vacht kan verslechteren. Dit zou ons zorgen moeten baren. "Wat hebben we gedaan met onze vachten!"

6. Lilac en chocolate; workshop en paneldiscussie

Wederom gingen we om tafel, nu om naar aanleiding van de voorgaande informatie onze mening over de kleuren choc en lilac naar buiten te brengen.

Verrassend was het commentaar van de Noren: verschillende fokkers kwamen tot de conclusie dat ze in het verleden meerdere keren kittens waarschijnlijk verkeerd gedetermineerd hebben. Er moeten veel meer katten zijn, die als blue tabby en black tabby in plaats van lilac tabby en choc tabby geregistreerd zijn.

Maar wat doe je als je nog nooit zo'n kleur gezien hebt en weet dat ze niet zouden moeten voorkomen in de NFO?

De conclusie van deze discussie was dus, dat we de kleuren lilac en chocolate eigenlijk niet kunnen ontkennen; ze zijn er nu eenmaal en het zijn er waarschijnlijk veel en veel meer dan de katten die nu in Zweden geregistreerd zijn.

7. De Noorse Boskat als fok- en showkat II

Raymond Sætre, FIFe-keurmeester, demonstreerde aan de hand van enkele aanwezige katten wat de standaard van de NFO voorschrijft voor wat betreft type, kop, profiel en vachtkwaliteit. Hoe keur je de kat? Waar let je op? Een leerzame demonstratie.

8. De standaard van de Noorse Boskat; workshop en paneldiscussie

Wederom gingen we om tafel. Wat vinden we het meest belangrijk? Waar kijken we naar? Kiezen we de Noor met het goede type maar met een slechte vacht of kiezen we de kat met enkele foutjes maar een perfecte vacht? Een moeilijke keuze. We zijn trots op onze Noren om hun ras-typische kenmerken, zoals hun bijzondere type en karakter. Maar hebben we nog wel een Noorse Boskat als er geen "Norenvacht" op zit?

9. Hoe gaan we verder?

Ter afsluiting volgde er nog een beschouwing van alles wat we besproken hadden. Hoe gaan we nu in de toekomst verder? Willen we een originele Noorse Boskat of gaan we verder met een meer extreem type? Raymond Sætre vertelde dat hem geregeld door Europese fokkers wordt gevraagd om een mooi kitten te leveren. Als hij dan vraagt wat voor kitten het moet zijn, wil men een katje met extreem

grote oren en met een extreem rechte neus. Zulke kittens heeft hij niet! Dat zijn geen Noorse Boskatten, maar gedrochten! Hoe ver moet je gaan?

Ons werd verzocht om de groep te vertellen, hoe er in Nederland met de standaard wordt omgegaan. We hebben uitgelegd dat wij aangesloten zijn bij een onafhankelijke club. Bij ons zijn er fokkers die vasthouden aan de originele Noorse standaard en er zijn fokkers die de standaard op een nieuwe manier interpreteren en neigen naar de meer extreme fok (hoe langer de neus hoe beter, ook al neigt dit naar een soort Oosterse Noor).

Onze collega's op de seminar waren benieuwd aan welke standaard wij de voorkeur gaven. Ons antwoord was simpel. Wij hebben destijds gekozen voor de Noorse Boskat, omdat dit een kat is die er nog net zo uitziet als ooit is beschreven in de oude Scandinavische geschriften, waar niet aan is geknutseld en die er nog net zo uitziet als z'n makkers in de bossen.

Aan het applaus van onze Noorse collega's was duidelijk af te leiden dat ook zij van mening zijn dat de voorkeur uitgaat naar fok volgens de originele standaard. Laat dit een overweging zijn voor allen die menen dat de standaard van de Noorse Boskat aangepast moet worden aan de moderne tijd (of hoe zij vinden dat de standaard geïnterpreteerd zou moeten worden); blijf van de Noorse Boskat af. Laat hem zoals hij altijd al was!